

דנקבות והו"ל זכרים בני קיימא מיעוטא, וכ"כ בכ"מ פ"ח מתרומות הלכה ד' בסוף דבריו ע"ש:

ועוד י"ל דבכ"מ שם כתב שמא תפיל, אבל הרוקח דקדק וכתב שמא נפל הוא, ור"ל בשלמא לענין אכילת תרומה ליכא אלא חששא שמא תפיל אבל אם תלד בן קיימא הו"ל זכי למפרע, דכל שסופו להיות בן קיימא יש לו זכי להאי עובר, כמבואר בב"ב כפ' מי שמת [קמ"ב ע"א], וכל זה לענין אכילת תרומה, אך לענין איסור כניסה לאהל המת להזהיר הגדולים על הקטנים, כל זמן שהוא עודנו נפל ר"ל שלא נגמר ממש אע"פ שסופו להיות בן קיימא כרוב ולדות מ"מ כיון שעתה נפל ואינו ראוי לצאת לאור העולם אינו מוזהר עליו משום טומאה, והיינו דכתב הרוקח שמא נפל הוא. והא דאמר בלשון ספק שמא נפל הוא, היינו לכלול אפי' אשה שכלו חדשי' ומלאו ימי' ללדת להיות יושבת על המשבר מ"מ מספקינן שמא עודנו נפל ולא נגמר במלואו וטובו, דומה למ"ש ביצה עם יציאתה נגמרה [ביצה ו' ע"ב], ונהי בולד משמע ספ"ק דעירובין [שם] דנגמר בלא יציאה, מ"מ שמא עם עקירתו נגמר וכ"ז שלא נעקר לא נגמר. ועיין פ' בהמה המקשה [ע"ה ע"א] גבי חדשים ואוירא וק"ל:

מה שנתעורר בלשון הראב"ד פ"ג מכלים הלכה א', כבר כתב במרכבת המשנה שלא בדקדוק כתב הראב"ד מנורה, ובספר יד דוד כתב שהוא ט"ס. ולולי דבריהם הייתי אומר דס"ל להראב"ד כיון דלקושטא דמלתא גם שולחן הוא מתכת דהרי העץ בטל גבי ציפוי ורק מגזירת הכתוב נקרא עץ [חגיגה כ"ז ע"א], א"כ גם מנורה שכולו מתכת נמי נקראת עץ מהקישא דנוכח השולחן, וקו' הש"ס [שם כ"ז ע"ב] בין למנורה בין לשולחן, ותי' ש"ס דבשולחן כתיב תמיד ג, וממילא מתרצא נמי מנורה דכשל עוזר היינו השולחן ונפל עוזר המנורה:

ומה שהקשה מעלתו מפ' בני העיר [כ"ו ע"ב] האי בי כנישתא דיהודאי רומאי. נראה דס"ל לראב"ד דלרבא משום איסור טלטול ס"ת מיחשב ל' עשוי לנחת, והם השיבו דלפעמים מטלטל כד מונח ס"ת עלי' לצורך מצוה כגון להני בני נשיאה דמטלטלים ס"ת לכבודם או לתענית לרחובה של

עיר, ועיין תוס' ב"ב כ' ע"א [ד"ה היא], ודי לחכם ומבין מדעתו, כי לא יכולתי להאריך ולעייין כלל:

ואחתום בכל חותמי ברכות:

משה"ק סופר מפ"פ דמיון

תשובה שנה

שאלוני אשה שמת בעלה ונשאת לאחר ואחר כך ליקטו עצמות בעלה הראשון אם מחויבת להתאבל ביום ליקוט עצמותיו של בעלה הראשון, דקיי"ל כל שמתאבלים עליו במיתתו מתאבל ביום ליקוט עצמות, ועיין בטוש"ע י"ד סי' ת"ג [ס"ב], ועיין ש"ך סי' שע"ה סק"ח:

נלפע"ד דלא שפיר דמי למיעבד הכי, ואפי' גוף האבילות, כגון מי שמת ונתיאשו לקוברו אחר שכבר נשאת לאחר, עיין סי' שע"ה סעיף ו', אפשר שאינה מתאבלת עליו עיקור האבילות, ומכ"ש יום ליקוט עצמות, משום דנשואין שניים מפקיעים קורבת הראשון לגמרי. ומנא אמינא לה, מהא דאיתא בת"כ [אמור פרשתא א' הי"ב] דמייתי רי"ף ורא"ש ריש הלכות טומאת כהנים דמדכתיב אחותו הקרובה אליו מרבינן אחותו ארוסה דעדיין קרובה אליו, אבל אשר היתה לאיש מפקיע קורבת האח, ובטומאת אשתו כתיב לשארו הקרוב אליו למעוטי ארוסה שעדיין אינה קרובה אליו עד שתנשא לו, נמצא ק"ו השתא קרובה שבתולדה כגון אחות לאח מופקע על ידי נישואין, קרובה של אשה לבעלה שהנישואין גרמו אינו דין שתפקע על ידי נישואין לשני, נישואין קרבו נישואין רחקו. ודומה זה כעין ר"פ המגרש א פקעו קידושי הראשון וגמרו קידושי שני, שאף על פי שהגירושין או המיתה לא הפקיע קדושין הראשונים לגמרי הנישואין השניים מפקיעים לגמרי ושוב אינה קרובה לבעלה, וה"נ דכוותיה ג:

וממילא שאינו ראוי להראות אבילות על בעל הראשון בפני בעלה השני, כדתניא במס' מ"ק כ"א ע"ב מתה אשתו ונשא אשה אחרת אינו

(א) גיטין פ"ג ע"א מורה היה ר"א במגרש את אשתו וכו',
(ב) עיין שו"ת מחנה חיים ח"א סי' פ"ד ד"ה ובתשרי, ומנוחת משה סי' קי"ד ד"ה הנה.

(ב) חסר כאן, ונראה שר"ל אף דכתיב תמיד מ"מ הא מיטלטל הוא להראותו לעולי רגלים, וממילא אינו עשוי לנחת, ולכן אף מנורה הגם דכתיב בה תמיד והיא אינה מיטלטלת כלל, מ"מ מקבלת טומאה דלא עדיפא משלחן דמיניו קאזני.